

Komisija za žalbe Saveta za štampu

**ŽALBA NA MEDIJSKO IZVEŠTAVANJE PORTALA  
ALO, VEČERNJE NOVOSTI, INFORMER, B92 I POLITIKA**

Poštovane kolegice i kolege,

U svojstvu članice Komisije za žalbe Saveta za štampu, podnosim žalbu na tekstove identičnog naslova "ŽENE U CRNOM" DONIRALE VELIKU NOVČANU SUMU STUDENTIMA, sve objavljene dana 31.12.2024. godine na sledećim portalima:

- Alo, tekst dostupan na linku: <https://www.alo.rs/vesti/politika/1002933/zene-u-crnom-donirale-danas-veliku-novcanu-sumu-studentima/vest>
- Večernje novosti, tekst dostupan na linku: <https://www.novosti.rs/vesti/politika/1445842/zene-crnom-donirale-veliku-novcanu-sumu-studentima-time-potvrdili-izrazito-antisrpski-karakter-studentskih-protesta>
- Informer, tekst dostupan na linku: <https://informer.rs/politika/vesti/976591/zene-u-crnom-novac-studenti>
- B92, tekst dostupan na linku: <https://www.b92.net/info/politika/90781/zene-u-crnom-donirale-veliku-novcanu-sumu-studentima/vest>
- Politika, tekst dostupan na linku: <https://www.politika.rs/scc/clanak/652804/zene-u-crnom-donirale-danas-veliku-novcanu-sumu-studentima>

Smatram da su ovim tekstovima povređene sledeće odredbe Kodeksa novinara i novinarki Srbije:

- **Poglavlje I (Istinitost izveštavanja), tačka 1**, kojom se nalaže obaveza tačnog, nepristrasnog, potpunog i blagovremenog izveštavanja o događajima od javnog interesa (...), a posebno smernica koja se odnosi na dužnost provere činjenica i konsultovanja relevantnih izvora; **tačka 2 istog poglavlja**, koja navodi da je pravo medija da imaju različite uređivačke koncepcije, ali je obaveza novinara/novinarki i urednika/urednica da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, pretpostavki i nagađanja; kao i **tačka 3 poglavlja VIII** koja nalaže da su novinari i novinarke dužni da konsultuju što više izvora.

U tekstu se ne navode nijedan dokaz, izvor, niti se pružaju informacije o tome da su za izjavu, odnosno proveru tvrdnji, pitane pomenute Žene u crnom, niti studentkinje i studenti (tačno je da se navodi da će „studenti ćutati, ali niko, nikada neće moći da demantuje“, međutim iz ovoga se ne može zaključiti da su pitani za komentar ili proveru objavljene informacije).

- **Odeljak I (Istinitost izveštavanja), tačka 3**, koja nalaže da je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina (...), kao i **Odeljak III (Odgovornost novinara/novinarki), tačka 2**, koja nalaže da novinarke i novinari neguju kulturu i etiku javne reči, ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje.

Način na koji je mirovna organizacija Žene u crnom prikazana u tekstovima predstavlja iznošenje neosnovanih optužbi i kleveta, ne samo u kontekstu neproverenih informacija, već takođe i u smislu

opisa njihovog rada kao „ozloglašnog“, „stranoplačeničkog“ i „antisrpskog“. Ovakav ton teksta, identičan na svim pomenutim portalima, istovremeno koristi i podstiče diskriminaciju i agresivno ponašanje, i to ne samo prema Ženama u crnom, već i prema studentkinjama i studentima.

- Iz sličnih razloga, predlažem diskusiju i o eventualnom kršenju nove **tačke 3 Odeljka V (Poštovanje dostojanstva)** kojom se od novinarki i novinara zahteva da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacija osoba o kojima izveštavaju.

Iako u tekstovima nije pomenuta nijedna osoba imenom i prezimenom (mada na portalu Politika jeste objavljena fotografija najistaknutije predstavnice Žena u crnom, Staše Zajović), sama činjenica da je identičan tekst u roku od nekoliko minuta objavljen na pet različitih portala, govori o nameri nanošenja štete ugledu i dostojanstvu, pre svega aktivistkinjama Žena u crnom. Žene u crnom su nevladina mirovna organizacija koju čine određene osobe, od kojih su neke više ili manje prepoznatljive u javnosti, a koje su tokom godina već doživele značajan broj verbalnih i fizičkih napada<sup>1</sup>. Stoga napad na organizaciju jeste napad na svaku od njih pojedinačno. Rečenicom „Teško tebi Srbijo, ako ti je to budućnost!“, koja nije objavljena kao deo ličnog stava ili komentara, već ovog kratkog, ali navodno informativnog teksta, takođe se nanosi šteta ugledu i dostojanstvu studentkinja i studenata koji nedeljama protestuju protiv aktuelnog režima. Prateći medijsko izveštavanje o studentskim protestima i blokadama univerziteta proteklih nedelja, može se uočiti trend među pojedinim medijima koji imaju sličan cilj da diskredituju pojedinačne osobe ili studentkinje i studente u blokadi kao kolektiv. Iako većina ovih objava nije razmatrana pred Komisijom za žalbe Saveta za štampu, smatram da članice i članovi ovog tela takav kontekst treba da uzmu u obzir i prilikom donošenja odluke o ovim tekstovima koji su deo identičnog narativa koji za krajnji cilj imaju gušenje slobode govora kojim se kritikuje aktuelna vlast.

- Zbog toga, predlažem Komisiji za žalbe da, pored pomenutih, razmotre i eventualno kršenje **tačke 3 Odeljka III (Odgovornost novinara/novinarki)** jer se iz svega navedenog može steći utisak da ovi tekstovi nisu podređeni interesima javnosti i nisu u skladu sa Kodeksom novinara i novinarki Srbije.

Hvala na izdvojenom vremenu.

Sanja Pavlović

U Beogradu, 15.1.2025.

---

<sup>1</sup> Dosije o napadima na Žene u crnom dat je u publikaciji „Hajke, psovke i ostalo“. Publikacija, između ostalog, govori i o medijskim hajkama, difamacijama i klevetama.

Dostupno na linku: <https://zeneucrn.org/sr/publikacije/27-publikacije/295-publikacije>